

THAO TÚNG THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN TẠI VIỆT NAM - THỰC TRẠNG VÀ KHUYẾN NGHỊ

● LƯƠNG THỊ THOA

TÓM TẮT:

Hành vi thao túng thị trường chứng khoán (TTCK) tại Việt Nam đã xuất hiện từ năm 2007, tuy nhiên có dấu hiệu tăng về cả số lượng cũng như tính nghiêm trọng trong những năm trở lại đây. TTCK của Việt Nam phát triển quá nhanh trong thời gian ngắn nên khó tránh khỏi tồn tại những lỗ hổng cho các hành vi vi phạm pháp luật. Qua bài viết, tác giả làm rõ khái niệm, thực trạng hành vi thao túng TTCK tại Việt Nam hiện nay một cách khách quan, đồng thời chỉ ra những nguyên nhân và đưa ra kiến nghị giúp TTCK trở nên phổ biến và phát triển hơn.

Từ khóa: thao túng thị trường, chứng khoán, thị trường chứng khoán.

1. Khái quát về hành vi thao túng thị trường chứng khoán

1.1. Khái niệm

Khái niệm “Thao túng TTCK” có nhiều cách hiểu, dựa vào pháp luật và tình hình thực tế ở mỗi quốc gia mà được định nghĩa khác nhau và áp dụng vào thực tế cũng khác nhau.

Khái niệm “thao túng” xuất hiện sớm tại Úc, bởi lẽ đây là quốc gia phát triển mạnh về kinh tế nói chung và TTCK nói riêng. Để điều chỉnh hành vi thao túng TTCK, bắt đầu từ năm 1970, Úc đã đưa ra khái niệm về các giao dịch giả tạo hoặc gây hiểu lầm về hoạt động giao dịch liên quan đến chứng khoán, niêm yết hoặc trên TTCK. Các luật được sửa đổi và bổ sung đến nay nhằm giải quyết vấn đề thao túng có thể kể đến Luật Ngành

chứng khoán 1970, Luật Doanh nghiệp, Luật Thị trường tài chính. Ngoài ra, nước Úc còn có thêm bộ phận đặc biệt nghiên cứu, phân tích về chứng khoán, điều đó đủ thấy sức ảnh hưởng của hành vi thao túng rất lớn.

Đạo luật Giao dịch Chứng khoán Hoa Kỳ định nghĩa: thao túng thị trường là “các giao dịch tạo ra một mức giá giả tạo hoặc duy trì một mức giá nhân tạo cho một chứng khoán có thể giao dịch”. Cụ thể hơn, thao túng thị trường nói chung và thao túng TTCK nói riêng được hiểu là hành vi đánh lừa nhà đầu tư bằng cách kiểm soát hoặc tác động giả tạo đến giá chứng khoán; hành vi này cũng có thể liên quan đến các tuyên bố sai sự thật, làm ảnh hưởng đến giá cổ phiếu nhằm đánh lừa các nhà đầu tư khác, sử dụng phương tiện truyền thông xã hội, tiếp

thị qua điện thoại, giao dịch tốc độ cao và các chiến thuật khác để cố ý thúc đẩy giá cổ phiếu tăng hoặc giảm đáng kể. Những kẻ thao túng sau đó thu lợi từ sự chuyển động của giá cả trong khi các nhà đầu tư không nghi ngờ đã bị thu hút để lại thua lỗ hoặc cổ phiếu vô giá trị.

Tại Việt Nam, khái niệm này cũng được quy định cụ thể theo khoản 2 Điều 3 Nghị định 156/2020/NĐ-CP về “Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực chứng khoán và TTCK” thì “Thao túng TTCK” là việc thực hiện hành vi bị nghiêm cấm trong hoạt động về chứng khoán và TTCK quy định tại khoản 3 Điều 12 Luật Chứng khoán, gồm một, một số hoặc tất cả các hành vi được liệt kê cụ thể trong điều khoản trên.

Có thể thấy, cốt lõi của các định nghĩa này đều chỉ ra Thao túng TTCK là một nỗ lực có chủ đích nhằm lừa dối và lừa gạt các nhà đầu tư bằng cách tác động giả tạo đến cung hoặc cầu. Những người sắp xếp các biến động giá nhân tạo đó chờ đợi thu lợi từ chúng với chi phí của các nhà đầu tư khác.

1.2. Hệ quả của hành vi thao túng thị trường chứng khoán

Đối tượng đầu tiên và cũng chịu ảnh hưởng mạnh mẽ nhất của hành vi trên phải kể đến là nhà đầu tư. Các nhà đầu tư bị tổn thất về tài chính, các nhà đầu tư bên ngoài và các nhà giao dịch thanh khoản bị mất tiền bởi những chi phí phải trả nhiều hơn giá trị thực của cổ phiếu. Không chỉ mất mát về tài chính, thao túng TTCK còn làm suy giảm niềm tin của các nhà đầu tư. Những nhà đầu tư nhỏ là đối tượng chiếm số lượng lớn trong TTCK, tuy thế, đây lại là đối tượng chịu thiệt hại nặng nề nhất. Vì thế, họ sẽ không muốn đầu tư thêm, tâm lý e ngại và dần dần rút khỏi thị trường. Kéo theo hành động đó, TTCK cũng dần chững lại và thu hẹp bởi thiếu nguồn đầu tư.

Thao túng TTCK cũng làm giảm độ chính xác của giá cổ phiếu, gây bất lợi cho việc tìm hiểu thông tin đầy đủ của cổ phiếu mà mọi người muốn giao dịch, kết quả là giao dịch ít thông tin hơn. Ảnh hưởng đầu tiên là số lượng giao dịch viên có thông tin trên thị trường ít hơn bởi sự hiện diện của nhóm người có hiểu biết tốt hơn, nhiều hơn ngăn cản những người không có hoặc có ít thông tin.

Đối với TTCK, hành vi thao túng làm giảm hiệu quả đầu tư, hạn chế sự phát triển của thị trường.

TTCK là kênh luân chuyển vốn giữa những người có vốn và các doanh nghiệp. Hành vi thao túng gián tiếp tác động đến nguồn vốn mà người có vốn muốn đầu tư vào các doanh nghiệp, những kẻ thao túng bằng cách này hay cách khác khiến nguồn vốn đó đáng lẽ tài trợ cho những công ty kinh doanh khả thi, mang lại lợi nhuận thì lại chảy vào các công ty kinh doanh không hiệu quả. Do đó, ảnh hưởng tới hiệu quả của cả nền kinh tế. Hơn nữa, nếu thông tin bất cân xứng, nó làm suy yếu niềm tin vào sự công bằng và hiệu quả của TTCK, các nhà đầu tư không biết có thể không giao dịch hoàn toàn, làm cho thị trường mất đi tính thanh khoản.

Cùng với sự phát triển mạnh mẽ, TTCK cũng tiềm ẩn nhiều rủi ro dễ bị tội phạm lợi dụng kẻ hở để thao túng, rửa tiền. Nhiều ý kiến cho rằng, TTCK có thể trở thành nơi mà tội phạm rửa tiền hướng đến. Theo đó, cá nhân, tổ chức có hành vi phạm tội đưa tiền mặt bất hợp pháp đến các trung tâm giao dịch chứng khoán để mua cổ phiếu chứng khoán, trái phiếu chính phủ. Các hành vi này của họ cũng giống như thủ đoạn chia nhỏ đồng tiền bằng cách mua nhiều cổ phiếu, sau đó gom các cổ phiếu lại để thành một khoản lớn. Thậm chí, tội phạm còn mua cả cổ phần giả tạo do chính các công ty bình phong phát hành. Bởi họ thường không quan tâm đến hiệu quả hoạt động của các doanh nghiệp khi lựa chọn để đầu tư, do đó, họ mua cổ phần chứng khoán bằng mọi giá.

2. Thực trạng hành vi thao túng thị trường chứng khoán tại Việt Nam

Có một thực tế, hành vi thao túng TTCK tại Việt Nam hiện nay rất tinh vi và rất khó để nhận biết. Điển hình các vụ việc về hành vi này tại Việt Nam có thể kể đến như sau:

Thao túng giá cổ phiếu KSA: Sự việc xảy ra tại Công ty Cổ phần Công nghiệp và Khoáng sản Bình Thuận gây thiệt hại cho 1.496 nhà đầu tư. Cuối năm 2015, KSA phát hành thêm 56,5 triệu cổ phiếu để tăng vốn. Tuy nhiên, giá cổ phiếu KSA giảm mạnh gây thiệt hại cho doanh nghiệp. Để “thổi giá”, một nhóm thành viên đã thực hiện bằng việc lập 69 tài khoản thực hiện lệnh mua, bán cổ phiếu KSA nhằm tạo ra cung, cầu giả thu hút sự chú ý của nhà đầu tư. Hậu quả của vụ thao túng này là thiệt hại cho các nhà đầu tư lên tới 8,1 tỉ đồng. Đồng thời, 3 công ty chứng khoán gồm Mirae Asset Việt Nam, Phú

Hưng và Dầu khí cũng bị thiệt hại tới 761 triệu đồng vì cho vay đối với các tài khoản lập ra để mua bán chéo này. Theo xét xử, bà P.T.H (chủ mưu) nhận 18 tháng tù và phải bồi thường thiệt hại, 3 cá nhân còn lại nhận 15 tháng tù treo.

Thao túng cổ phiếu CDO: Cũng theo cách thức tương tự đối tượng thông qua việc mở 70 tài khoản tại 24 công ty chứng khoán rồi trực tiếp sử dụng, quản lý các tài khoản này để xin cấp margin, bảo lãnh chậm nộp tiền hoặc vay các cá nhân khác để có nguồn tiền mua đi, bán lại mã cổ phiếu CDO nhằm tạo thanh khoản, đẩy giá cổ phiếu CDO. Hệ quả của vụ việc gây thiệt hại 11 tỷ đồng cho 572 nhà đầu tư. Theo xét xử, bị cáo nhận mức án 20 năm tù cho hành vi thao túng và lừa đảo chiếm đoạt tài sản.

Thao túng cổ phiếu ASA: Đối tượng thực hiện hành vi thao túng thông qua việc làm giả hồ sơ, tài liệu để tăng khống 7 triệu cổ phiếu ASA, tương đương với 70 tỷ đồng, niêm yết bổ sung 7 triệu cổ phiếu ASA tại Sở giao dịch chứng khoán Hà Nội để bán và thu tiền bất chính.

Thao túng cổ phiếu FLC: Ngày 20/03/2022, tòa án đã khởi tố vụ án thao túng chứng khoán đối với ông Trịnh Văn Quyết - Cựu Chủ tịch HĐQT Tập đoàn FLC. Đây là một trong những vụ án thao túng chứng khoán gây thiệt hại lớn nhất tại TTCK Việt Nam. Với hành vi “bán chui” 74,8 triệu cổ phiếu vào hồi tháng 1, ông Trịnh Văn Quyết đã chỉ đạo người thân trong gia đình và một số người khác mượn chứng minh thư nhân dân của 26 cá nhân lập 20 doanh nghiệp, mở 450 tài khoản tại 41 công ty chứng khoán để thực hiện các hành vi thao túng giá cổ phiếu nhằm tạo ra cung cầu giả với 6 mã chứng khoán FLC. Những cá nhân này thông đồng với nhau, liên tục mua, bán cổ phiếu FLC với tần suất lớn nhằm tạo cung cầu giả để đẩy giá lên cao. Giá cổ phiếu FLC đã tăng hơn 64% và có những phiên tăng “trần” cao nhất là 24.000 đồng/cổ phiếu. Sau khi được đẩy giá lên cao ngất ngưỡng, ông Quyết đã bán chui 74,8 triệu cổ phiếu, thu về gần 1.700 tỷ đồng, thu lợi bất chính hơn 530 tỷ đồng.

Tuy nhiên, ngay sau khi xảy ra việc bán chui cổ phiếu, Ủy ban Chứng khoán Nhà nước đã hủy giao dịch toàn bộ số cổ phiếu này, những nhà đầu tư đã mua số cổ phiếu này may mắn được hoàn lại tiền.

Thao túng cổ phiếu thuộc hệ sinh thái Louis

Holdings: các đối tượng của vụ án này nhắm tới các cổ phiếu rác của các công ty đã niêm yết sẵn trên TTCK, thu tóm cổ phần, chi phối để tạo thành nhóm “hệ sinh thái”. Các đối tượng đã thực hiện mua bán các mã cổ phiếu thuộc hệ sinh thái của Louis Holdings để thổi giá lên cao. Ngay sau khi giá kịch trần, các đối tượng đã bán tháo cổ phiếu, thu lợi bất chính 153 tỷ đồng, gây thiệt hại cho hàng nghìn nhà đầu tư.

Có thể thấy, hành vi thao túng TTCK ngày càng tăng không chỉ về số lượng mà còn về tính chất nghiêm trọng, mặc dù pháp luật Việt Nam cũng như bản thân TTCK cũng đã phát triển và dần hoàn thiện hơn. Tuy nhiên, qua phân tích tác giả nhận thấy một số nguyên nhân dẫn tới tình trạng trên có thể kể tới bao gồm:

Thứ nhất, thông tin thị trường còn ít, thiếu tính công khai, minh bạch: TTCK xuất hiện khá muộn tại Việt Nam, thêm vào đó, số lượng người tìm hiểu kỹ về chứng khoán còn khá ít dẫn tới tình trạng hiểu biết về chứng khoán còn hạn chế. Lợi dụng sự thiếu hiểu biết, mong muốn kiếm tiền của nhiều người mà những kẻ thao túng khiến họ tin vào những thông tin sai sự thật nhằm trục lợi bất chính. Bản thân người tham gia TTCK còn thiếu kinh nghiệm, hiểu biết và tâm lý làm giàu nhanh chóng. Phần đông người đầu tư chứng khoán là người đầu tư không chuyên, vì vậy, họ không phân tích được kỹ các thông tin của báo cáo tài chính, bản cáo bạch... Không loại trừ trường hợp người đầu tư không nhận thức rõ hệ quả nên dễ dàng cho mượn tài khoản chứng khoán đối với bạn bè, người thân, người quen hoặc tâm lý chạy theo đám đông và xu hướng thị trường. Trong khi đó, đối tượng, chủ thể vi phạm pháp luật chủ yếu là thành phần am hiểu về lĩnh vực, thậm chí là chuyên gia và có mối quan hệ rộng rãi, phức tạp. Đó có thể là người nội bộ, người có chức vụ quan trọng trong doanh nghiệp có được các thông tin nội bộ chưa công bố, lôi kéo người khác tham gia thao túng,...

Thứ hai, pháp luật chứng khoán chưa đầy đủ và quy định rõ ràng, còn mang tính định hình: Mặc dù xuất hiện không lâu nhưng TTCK Việt Nam đã xuất hiện nhiều lỗ hổng, cùng với đó pháp luật chứng khoán của Việt Nam cũng ngày càng đổi mới và bổ sung, cải thiện đáng kể so với trước đây. Tuy nhiên, các quy định mới chỉ ra các trường

hợp cơ bản có thể xảy ra một cách khái quát nhưng trong các tình huống thực tế lại phức tạp hơn nhiều, chỉ dựa vào điều luật này sẽ khó xác định tội phạm. Đó cũng là nguyên nhân khiến việc xử lý hình sự đối với các hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán, đặc biệt là đối với hành vi thao túng chứng khoán lại rất ít trong khi nạn thao túng TTCK đang ngày càng trở nên báo động và liên tục các trường hợp vi phạm bị cơ quan chức năng phát hiện.

Thứ ba, biện pháp xử phạt đối với hành vi này chưa đủ sức răn đe, ngăn chặn: Hành vi thao túng TTCK bị xử lý phạt hành chính cũng không đáng kể. Về mức xử phạt thì so với thiệt hại mà hành vi này đem lại cũng không tương xứng. Năm 2018 được xem là kỷ lục về xử phạt thao túng giá chứng khoán khi tổng số tiền phạt về tội thao túng giá chứng khoán chiếm hơn 25% tổng số tiền phạt của cả năm. Tuy nhiên, theo số liệu của Ủy ban Chứng khoán nhà nước, tính đến ngày 18/12/2018, chỉ có 9 cá nhân bị phạt hành chính về hành vi vi phạm thao túng giá cổ phiếu với mức phạt lên là 5,1 tỷ đồng. Trong khi đó, mỗi vụ thao túng giá bị phát hiện thì ước tính thiệt hại của các nhà đầu tư nhiều hơn nhiều lần. Mặc dù đã tăng mức xử phạt với hành vi Thao túng TTCK, nhưng mức xử phạt hiện hành vẫn còn thấp, vì thế hiệu quả răn đe chưa cao.

Thứ tư, do công tác quản lý còn hạn chế: Cơ quan quản lý nhà nước, Sở Giao dịch chứng khoán và Trung tâm Giao dịch chứng khoán, các công ty chứng khoán, công ty niêm yết trong công tác quản lý, điều hành hoạt động của TTCK còn thiếu kinh nghiệm thực tiễn và còn những hạn chế, yếu kém. Hệ thống giám sát phát hiện gian lận của cơ quan chức năng chưa kịp thời, thường là sau khi hành vi gian lận đã hoàn thành xong từ vài tháng đến vài năm.

3. Một vài khuyến nghị

Hành vi thao túng TTCK không chỉ ảnh hưởng tiêu cực đến tính bền vững, công khai, minh bạch, an toàn của TTCK mà còn gây thiệt hại nặng nề cho các nhà đầu tư cổ phiếu, làm cản trở việc xác định giá trị doanh nghiệp, nhiễu loạn các phân tích về khoản đầu tư của các nhà đầu tư, làm công cụ cho các hành vi phạm tội khác. Do đó, để ngăn chặn thao túng TTCK, tác giả cho rằng giải pháp cần đi vào từng đối tượng cụ thể:

Thứ nhất, từ phía nhà đầu tư: Thao túng TTCK chủ yếu diễn ra trong một thời gian ngắn và mục tiêu của các đối tượng thao túng cổ phiếu thường sẽ nhắm tới các nhà đầu tư nhỏ lẻ, đầu tư theo kiểu lướt sóng cổ phiếu hay đầu cơ ngắn hạn để kiếm lời nhanh chóng. Do đó, cách tốt nhất để bảo vệ mình khỏi sự thao túng TTCK là suy nghĩ dài hạn; tỉnh táo, thận trọng trong quyết định lựa chọn cổ phiếu, kiểm soát được lòng tham và tránh xa hiệu ứng đám đông hoặc sự kêu gọi từ những nhóm nhỏ trên mạng xã hội, các diễn đàn thiếu uy tín. Để tránh sập bẫy thao túng cổ phiếu, tham gia vào TTCK, các nhà đầu tư cần trang bị đầy đủ những kiến thức, quy định pháp luật về chứng khoán, nắm rõ những dấu hiệu nhận biết hành vi thao túng trên TTCK.

Từ thực tế các vụ thao túng chứng khoán, bài học đắt giá đối với các nhà đầu tư chứng khoán cần rút ra là: Trước khi quyết định đầu tư vào một cổ phiếu cần tìm hiểu và nắm bắt rõ thông tin về doanh nghiệp, tình hình hoạt động sản xuất - kinh doanh của doanh nghiệp thông qua những nguồn uy tín như Hệ thống công bố thông tin của Ủy ban Chứng khoán nhà nước, các báo cáo tài chính đã được kiểm toán bởi những đơn vị kiểm toán uy tín, đặc biệt, cần nghiêm túc nghiên cứu và tham khảo ý kiến khuyến cáo của các tổ chức đơn vị kiểm toán uy tín...

Thứ hai, từ phía các cơ quan chức năng thực hiện việc giám sát, kiểm soát hoạt động của TTCK cần quan tâm đầu tư về nguồn lực, tăng cường hạ tầng công nghệ kỹ thuật, nhất là nguồn nhân lực, phải nâng cao kiến thức, kỹ năng cho các cán bộ chủ chốt tham gia hoạt động đấu tranh những vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán nói chung, thao túng chứng khoán nói riêng; Tăng cường phối hợp chặt chẽ, kịp thời, thường xuyên với các cơ quan chủ thể, Bộ Tài chính, các công ty chứng khoán, các chuyên gia tài chính có chuyên môn sâu trong lĩnh vực này nhằm hỗ trợ cho công tác điều tra truy vết để kịp thời phát hiện và ngăn chặn.

Thứ ba, tiếp tục rà soát, sửa đổi, bổ sung hoàn thiện hệ thống chính sách pháp luật, tăng cường chế tài và xử lý nghiêm minh hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán nói chung, thao túng chứng khoán nói riêng. Các hành vi thao túng cần được quy định rõ hơn cũng như có những dự liệu cho các hành vi có thể phát sinh và các chế tài đi

kèm. Bên cạnh đó, các chế tài xử phạt đối với hành vi thao túng TTCK nói riêng cũng cần cân nhắc để tăng tính răn đe, ngăn chặn việc tái phạm cũng như vi phạm.

Bên cạnh đó, cần làm tốt công tác tuyên truyền đến các doanh nghiệp kinh doanh lĩnh vực tài chính chứng khoán, đến các nhà đầu tư trực tiếp tham gia thị trường về những hành vi vi phạm pháp luật, những dấu hiệu nhận biết hành vi thao túng trên TTCK gây ảnh hưởng trực tiếp đến quyền lợi của các nhà đầu tư.

3. Kết luận

Thực tế phát triển kinh tế ở các quốc gia trên thế giới đã khẳng định vai trò quan trọng của TTCK trong phát triển kinh tế, là kênh dẫn vốn quan trọng của nền kinh tế và cũng là kênh đầu tư tiềm năng của công chúng. Tuy nhiên, để TTCK phát huy vai trò một cách hiệu quả nhất và tránh những hệ quả không đáng có cần nỗ lực hơn nữa từ nhiều phía để có thể xây dựng và duy trì một TTCK công khai, minh bạch và bền vững làm đòn bẩy cho sự phát triển kinh tế ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Phạm Thị Giang Thu (2004). *Một số vấn đề về pháp luật chứng khoán và thị trường chứng khoán*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. Quốc hội (2006). *Luật số 70/2006/QH11: Luật Chứng khoán*, ban hành ngày 29/6/2006.
3. Quốc hội (2010). *Luật số 62/2010/QH12: Luật Chứng khoán sửa đổi, bổ sung 2010*, ban hành ngày 6/12/2010.
4. Quốc hội (2019). *Luật số 54/2019/QH14: Luật Chứng khoán*, ban hành ngày 26/11/2019.
5. Chính phủ (2016). *Nghị định 145/2016/NĐ-CP ngày 01/11/2016 Sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 108/2013/NĐ-CP ngày 23/9/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán*.
6. Chính phủ (2020). *Nghị định 156/2020/NĐ-CP ngày 31/12/2020 quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán*.
7. Bộ Tài chính (2020). *Thông tư 117/2020/TT-BTC ngày 31/12/2020 tính khoản thu trái luật do vi phạm về chứng khoán*.
8. Bộ Tài chính (2020). *Thông tư 121/2020/TT-BTC ngày 31/12/2020 quy định về hoạt động của công ty chứng khoán*.
9. Bộ Tài chính (2020). *Thông tư số 95/2020/TT-BTC ngày 16/11/2020 hướng dẫn giám sát giao dịch chứng khoán trên thị trường chứng khoán*.
10. United State of America (1934). *Securities Exchange Act of 1934 regulates secondary financial markets to ensure a transparent and fair environment for investors*.
11. Đỗ Thị Lan Anh (2022). Thực trạng vi phạm pháp luật chứng khoán tại Việt Nam và giải pháp nâng cao hiệu quả phòng, chống. Truy cập tại <https://phaply.net.vn/thuc-trang-vi-pham-phap-luat-chung-khoan-tai-viet-nam-va-giai-phap-nang-cao-hieu-qua-phong-chong-a253898.html>.
12. Khánh An (2022). Chứng khoán 2022: Một năm nhìn lại. Truy cập tại <https://nhadautu.vn/chung-khoan-2022-mot-nam-nhin-lai-d73015.html>.
13. PV (2018). Năm 2018 đạt kỷ lục về xử phạt thao túng giá chứng khoán. Truy cập tại <https://tapchitaichinh.vn/nam-2018-dat-ky-luc-ve-xu-phat-thao-tung-gia-chung-khoan.html>.
14. Nguyễn Thanh Huyền (2021). Nâng cao hiệu quả giám sát thị trường chứng khoán Việt Nam. Truy cập tại <https://tapchitaichinh.vn/nang-cao-hieu-qua-giam-sat-thi-truong-chung-khoan-viet-nam.html>.
15. ThS. Nguyễn Mai Anh (2023). Một số điểm mới về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực chứng khoán. Truy cập tại <https://tapchitaichinh.vn/mot-so-diem-moi-ve-xu-phat-vi-pham-hanh-chinh-trong-linh-vuc-chung-khoan.html>.

16. PGS.TS. Lê Vũ Nam (2020). Luật Chứng khoán 2019 và việc hoàn thiện khung pháp lý về thị trường chứng khoán Việt Nam. Truy cập tại <http://lapphap.vn/Pages/tintuc/tinchitiet.aspx?tintucid=210550>.

17. TTXVN (2022). Những vụ thao túng thị trường chứng khoán gây chú ý trên thế giới. Truy cập tại <https://nhandan.vn/nhung-vu-thao-tung-thi-truong-chung-khoan-gay-chu-y-tren-the-gioi-post693882.html>.

Ngày nhận bài: 4/5/2023

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 16/5/2023

Ngày chấp nhận đăng bài: 6/6/2023

Thông tin tác giả:

ThS. LƯƠNG THỊ THOA

Trường Đại học Luật Hà Nội

THE MANIPULATION IN VIETNAM'S STOCK MARKET - CURRENT DEVELOPMENT AND RECOMMENDATIONS

● Master. **LUONG THI THOA**
Hanoi Law University

ABSTRACT:

The manipulation in Vietnam's stock market has appeared since 2007, and it has developed in terms of both the number of manipulation cases and the complexity in recent years. As Vietnam's stock market has developed too fast in a short time, it is inevitable that there are loopholes for illegal acts. This paper clarifies the concept, current status, and causes of manipulation in Vietnam's stock market. Based on the paper's findings, some recommendations are made to help the stock market become more popular and developed.

Keywords: market manipulation, stock market.